

Gereformeerde Kerk Bellville – 27 Augustus 2017 – Aand

Sing vooraf staande: Skrifberyming 8-1:1, 2 (Sb 14)

- 1 “Water sal ek op hul sprinkel, / water uit ’n springfontein.”
En van alle^oonreinighede / was die HEER sy volk dan rein.
“Nuwe harte gee ’k aan julle, / en Ek gee ’n nuwe gees;
’k sal die hart van klip verwyder, / aan jul gee ’n hart van vlees.
- 2 “’k gee my Heil’ge Gees aan julle, / wat die krag verleen en trou
om te wandel in my weë / en my wet te onderhou.
En jul sal die land van seën / deur my seën weer verkry
waar ’k ’n God sal wees vir julle, / jul ’n volk sal wees vir My.”

Ons hulp is in die Naam van die Here wat die hemel en die aarde geskape het.

Geliefdes, genade en vrede vir u van God ons Vader en die Here Jesus Christus deur die kragtige werking van God die Heilige Gees.

Amen.

Psalm 145:1, 2 (p. 696)

- 1 U Naam, o HEER, so hoog in heerlikheid, / wil ek verhef vir ewig en altyd;
u Koningseer wat alle krone^ooorstraal, / wil ek verhoog in onvermoeide taal.
- 2 Die HEER is groot, daar is geen sanggeluid / wat ooit sy lof in volle waarde uit!
Dit is ’n see waar niemand in kan meet, / dit is ’n vloed waar ons geen grond van weet.

Gebed

Skrifberyming 12-2:4, 5 (Sb 27)

- 4 Ek geloof, met stille^oaanbidding, / in die Heil’ge Gees wat my / in my sondedood gewek het,
my as Trooster leer en lei. / Ek geloof ’n heil’ge eenheid, / wêreldwyd, in Christus een,
wat sy roepstem sal vergader, / deur die lange eeue heen.
- 5 Ek geloof aan die gemeenskap / heilige verbintenis / van wie almal saam ’n eenheid,
in hul Heer een liggaam is. Ek geloof die skuldvergewing, / weeropstanding van die vlees,
en ’n lewe^oin eewge duurte, / as die dood nie meer sal wees.

Skriflesing: Johannes 15:18-16:15; Handeling 5:1-11;
Heidelbergse Kategismus, Sondag 20

Kernvers: Johannes 15:26; Handeling 5:3-4

Maar as die Trooster gekom het wat Ek vir julle van die Vader sal stuur, die Gees van die waarheid wat van die Vader uitgaan, sal Hy van My getuig. (Johannes 15:26 AFR53)

Toe sê Petrus: Ananías, waarom het die Satan jou hart vervul om vir die Heilige Gees te lieg en van die prys van die grond agter te hou? As dit nie verkoop was nie, het dit nie joue gebly nie? En toe dit verkoop is, was dit nie in jou mag nie? Waarom is dit dat jy hierdie saak in jou hart voorgeneem het? Jy het nie vir mense gelieg nie, maar vir God.

(Handeling 5:3-4 AFR53)

Heidelbergse Kategismus

Vraag 53: Wat glo jy van die Heilige Gees?

Antwoord: Ten eerste is Hy saam met die Vader en die Seun ware en ewige God (a). Ten tweede is Hy ook aan my gegee (b) sodat Hy my deur 'n ware geloof aan Christus en al sy weldade deel laat kry (c), my troos (d) en ewig by my bly (e).

(a) 1 Joh 5:7; Gen 1:2; Jes 48:16; 1 Kor 3:16; 6:19; Hand 5:3, 4. (b) Gal 4:6; Matt 28:19, 20; 2 Kor 1:22; Efes 1:13. (c) Gal 3:14; 1 Pet 1:2; 1 Kor 6:17. (d) Joh 15:26; Hand 9:31. (e) Joh 14:16; 1 Per 4:14.

Tema: Die Heilige Gees is inderdaad God

Geliefdes in ons Here Jesus Christus, die gesprek tussen die vraagsteller en die gelowige het nou gevorder tot by die derde deel van die Twaalf Artikels. Die eerste twee dele het gehandel oor God die Vader en ons skepping en die tweede deel oor God die Seun en ons verlossing. Die derde deel handel oor God die Heilige Gees en ons – dit is die gelowiges – se heiligmaking.

Tydens die gesprek aan die hand van Sondag 8 het die Heilige Gees die vraagsteller oortuig van die waarheid dat God Drie-enig is. Na aanleiding van die woorde wat die gelowige in die Twaalf Artikels bely, vra die vraagsteller: **Wat glo jy van die Heilige Gees?**

Wanneer die gelowige die antwoord gee, beantwoord hy eintlik twee vrae. Die eerste vraag is: *Wie is die Heilige Gees?* Die tweede vraag is: *Wat doen die Heilige Gees?* Wanneer 'n mens die evangelie aan 'n ongelowige verkondig, bestaan die moontlikheid altyd dat 'n mens die ongelowige kan oorweldig met te veel inligting op 'n slag. Daarom gaan die gelowige in vanaand se gesprek net eers vertel wie die Heilige Gees is.

Broers, susters en kinders, wie is die Heilige Gees? Let op, daar word gevra *wie* en nie *wat* nie. Daar is baie mense wat die Heilige Gees beskou as 'n krag en nie as God nie. Hulle beskou die Gees wel as 'n Goddelike krag. Om te sê dat die Heilige Gees net 'n Goddelike krag is, word Hy van sy eer beroof. Onder die mense wat die Heilige Gees net as 'n Goddelike Krag beskou is die Jehovasgetuies. Teenoor hulle bely gelowiges dat **die Heilige Gees saam met die Vader en die Seun ware en ewige God is.**

Die Vader, Seun en Heilige Gees bestaan van ewigheid, want Hulle is gelykelyk een God. Daarom bely ons dat die Heilige Gees **nie gemaak of geskep of gebore is nie.** Die Heilige Gees is nie 'n skepsel van God nie, want Hy het saam met die Vader deel gehad aan die skepping van alles. Ons lees daarvan in die eerste boek van die Bybel:

In die begin het God die hemel en die aarde geskape. En die aarde was woest en leeg, en duisternis was op die wêreldvloed, en die Gees van God het gesweef op die waters. (Genesis 1:1-2 AFR53)

Die Heilige Gees is ook nie gebore nie, want dan was Hy in verhouding tot die Vader ook 'n Seun van God, terwyl die Here ons in die Skrif leer dat Hy net een Seun het wat **van ewigheid af gebore is** (Ps 2:7; NGB, Artikel 10). En net hierdie eniggebore Seun van God het mens geword – Jesus Christus ons Here.

Om die vraagsteller te verseker dat die Heilige Gees self die lewende God, diep die gelowige uit die Skrif op dit wat 'n mens van die Heilige Gees leer ken. Die Heilige Gees het 'n wil en 'n bedoeling. Aan die kerk in Antiochië maak die Heilige Gees sy wil bekend wanneer Hy vir hulle sê:

Sonder nou Bárnabas en Saulus vir My af vir die werk waarvoor Ek hulle geroep

het. (Handelinge 13:2 AFR83)

Wanneer Paulus later aan die kerk in Rome skryf, sê hy dat die Heilige Gees volgens die wil van God vir die gelowiges bid (Rom 8:27). En wanneer gelowiges sonde doen, sê hy dat hulle die Heilige Gees bedroef (Efes 4:30). Die Here leer ons ook dat die Heilige Gees gelaster en beledig kan word, ja, dat daar selfs teen die Heilige Gees gesondig word (Matt 12:31). Daar kan ook vir die Heilige Gees gelieg word.

Al hierdie dinge kan tog nie van 'n krag gesê word nie, want 'n krag moet van 'n bron uitgaan en kan nie op sy eie bestaan nie. Dit is tog net 'n lewende Persoon wat 'n wil het en wat kan bid en wat kan bedroef word. Slegs 'n lewende Persoon kan beledig en bedrieg word. Daarom, op grond van die selfbekendstelling van die Heilige Gees kan gelowiges sonder twyfel glo en bely dat die Heilige Gees 'n lewende Persoon in die Goddelike Drie-eenheid is.

Om nou alle twyfel oor die Persoon en die Godheid van die Heilige Gees uit die weg te ruim, het die Here vir ons die gebeure in Jerusalem rondom Ananias en Saffira opgeteken. Ananias en Saffira het 'n eiendom van hulle verkoop. 'n Deel van die geld het hulle vir hulleself teruggehou en die res het hulle na Petrus toe gebring. Dat hulle van die geld vir hulleself teruggehou het, was op sigself nie verkeerd nie. Maar hulle het bedrog gepleeg omdat hulle die indruk geskep het dat hulle die hele verkoopsom na Petrus toe gebring het om daarmee vir hulleself eer by die mense in te win. Petrus vermaan vir Ananias deur te sê dat hy vir die Heilige Gees gelieg het. Met hierdie woorde wys die Here ons daarop dat die Heilige Gees inderdaad 'n lewende Persoon is vir wie 'n mens kan lieg en dat Hy ook ware en ewige God is.

Aangesien die Heilige Gees dan ware en ewige God is, het Hy **dieselfde majesteit en heerlikheid as die Vader en die Seun**. Ons kan en mag nie maak asof die Heilige Gees nie bestaan nie, want dan wil ons God se bestaan ontken. Ons moet ook nie, omdat ons die Heilige Gees nie kan sien nie, dink dat Hy nie bestaan nie. Wie so redeneer, maak weer van sy sondige verstand die hoogste gesag terwyl God en sy Woord die hoogste gesag in ons lewens het. As die Here vir ons in sy Woord sê dat die Heilige Gees waarlik God is, kan ons dit eenvoudig maar net glo.

Die vraagsteller besef dat die Heilige Gees saam met die Vader en die Seun ware en ewige God is. Hy weet ook dat die Vader die Seun na die wêreld gestuur het, maar wie stuur die Heilige Gees? In die gedeelte wat die Heilige Gees uit die evangelie volgens Johannes aan ons voorgehou het, hoor ons Jesus sê dat die Voorspraak, dit is die Gees van die waarheid, van die Vader uitgaan. Maar die Heilige Gees gaan nie net uit die Vader uit nie. Hy gaan ook van die Seun uit, want Jesus sê in dieselfde gedeelte in Johannes dat Hy self die Heilige Gees na die kerk sal stuur. Hierdie woorde van Jesus word ook in ander Skrifgedeeltes vir ons gesê. Die Heilige Gees is nie net die Gees van die Vader nie, Hy is ook die Gees van die Seun – die Gees van Jesus Christus. Die Gees van God is die Gees van Christus (Gal 4:6).

Hoekom is dit nodig om te weet dat die Heilige Gees van die Vader sowel as van die Seun uitgaan? vra die vraagsteller. Hiervoor moet 'n mens teruggaan in die geskiedenis van die Here se kerk. In die jaar 589 nC het die kerke in die westelike deel van Europa by die sinode in Toledo bely dat die Heilige Gees van die Vader en die Seun uitgaan. Die kerk in die oostelike deel van Europa, dit is die kerke in Griekeland en verder oos, het die belydenis nie aanvaar nie. Hulle het gesê dat die Heilige Gees net van die Vader uitgaan. As die Heilige Gees ook van die Seun uitgaan, word die Gees ondergeskik aan die Seun

gestel, so het hulle die westelike kerke verwyd.

Daar is geen rangorde in die Drie-enige God nie. Die Heilige Gees is nie minder God as die Vader en die Seun nie. Al drie die heilige Persone in God is gelykewig ewig en waarlik God. Die Here gee nooit die indruk dat die Seun meer God is as die Heilige Gees nie. Soos wat die Seun Hom gewillig aan die Vader onderwerp het, so onderwerp die Heilige Gees Hom gewillig aan die Vader en die Seun.

Hierdie verset van die kerke in die ooste van Europa teen hierdie belydenis oor die Heilige Gees is een van die baie faktore wat daartoe gelei het dat daar in die jaar 1054 'n skeuring tussen die kerke in die weste en dié in die ooste van Europa gekom het. Die gevolg van hierdie skeuring is dat daar toe twee afsonderlike kerke bestaan het, naamlik die Rooms Katolieke Kerk in die weste en die Grieks Ortodokse Kerk in die ooste.

Hierdie strydpunt tussen die kerke in die weste en dié in die ooste is en was nie maar net 'n gestry oor woorde nie. Hier sit 'n beginsel agter hierdie stryd wat baie slegte nagevolge het – nagevolge wat tot vandag toe kop uitsteek in die kerke. Die beginsel agter hierdie stryd en verset by die kerke in die ooste is dat die Heilige Gees en Christus van mekaar losgemaak word. In hierdie stryd gaan dit dus oor die verhouding tussen God die Seun en God die Heilige Gees. En daarom gaan dit ook oor die verband tussen die heilswerk van Christus en die Heilige Gees. Heilswerk is die werk wat Christus en die Heilige Gees doen sodat die uitverkore kinders van God die ewige lewe kan verkry.

Indien die Heilige Gees nie van die Seun uitgaan nie, sou Christus nie die Heilige Gees kon stuur, of uitstort, soos Hy vir ons in die Skrif sê nie. God is tog nie anders as wat Hy van Homself vir ons sê nie. As God nie is soos Hy Homself deur Christus aan ons bekend maak nie, dan moes ons sê dat God 'n leuen aan ons vertel het. En dit doen God tog nie. Hy is waarheid, want Hy wil hê dat ons Hom sal vertrou. 'n Mens vertrou tog nie 'n leuenaar nie.

Die Heilige Gees se uitgaan van die Vader en die Seun is ten nouste verbind aan Jesus Christus se werk as Middelaar. Indien Christus nie gesterf, opgestaan en opgevaar het na die hemel nie, sou die kerk nie die Heilige Gees kon ontvang nie. Jesus sê immers:

Dit is vir julle voordelig dat Ek weggaan; want as Ek nie weggaan nie, sal die Trooster nie na julle kom nie; maar as Ek weggaan, sal Ek Hom na julle stuur.

(Johannes 16:7 AFR83)

Die Heilige Gees bring almal deur die Seun na die Vader toe. Mense kan op geen ander manier by die Vader uitkom nie as deur Jesus Christus. Slegs die mense wat waarlik glo en bely dat Jesus Christus hulle enigste en volmaakte Verlosser is, het God ook as hulle hemelse Vader. En dit is die Heilige Gees wat hierdie mense deur middel van die Woord van God by Christus bring sodat hulle God as Vader kan hê.

Christus werk dus deur sy Heilige Gees wat Hy uitstuur en die Heilige Gees werk op sy beurt weer na Christus toe. Christus het deur sy lyding en sterwe aan die kruis, sy opstanding uit die dood en hemelvaart vir ons die weg na God die Vader oopgemaak. Deur sy offer kry sondaars vergifnis van hulle sondes sodat hulle tot God kan nader. Maar die Heilige Gees moet hierdie verlossingswerk van Christus aan hulle uitdeel. Met die Woord van God laat die Heilige Gees ons begrip kry van Christus se verlossingswerk en deur die geloof laat Hy ons deel aan die verlossingswerk kry sodat ons deur Christus, of deur ons verbintenis aan Christus, God ook as ons Vader kan aanbid en verheerlik.

Jesus Christus leer ons tog:

Hy sal My verheerlik, omdat Hy dit sal neem uit wat aan My behoort, en aan julle verkondig. (Johannes 16:14 AFR53)

Hierdie samewerking tussen Christus en die Heilige Gees word ook in ons doopsformulier uitgedruk: ***as ons in die Naam van die Heilige Gees gedoop word, verseker die Heilige Gees ons dat Hy in ons wil woon en ons tot lidmate van Christus wil heilig deur tot ons eiendom te maak wat ons in Christus het, naamlik die afwassing van die sondes en die daaglikse vernuwing van ons lewe, totdat ons eindelijk onder die gemeente van die uitverkorenes in die ewige lewe vlekkeloos gestel sal word.***

Wanneer die waarheid ontken word dat die Heilige Gees van die Seun uitgaan, kan 'n mens ook nie die eenheid van die heilswerk van die Seun en die Heilige Gees bely nie. Dan kry ons die slegte gevolg dat daar dan oënskynlik twee maniere is om by God die Vader uit te kom, naamlik deur die Seun of deur die Gees. Wie deur die Seun gaan, leer die Vader ken; en wie deur die Heilige Gees gaan, sal God beleef of ervaar.

Hierdie slegte gevolge wanneer die Heilige Gees en Christus van mekaar losgemaak word, is tot vandag toe in die kerke teenwoordig. Wie hoofsaaklik net op Christus en sy verlossingswerk konsentreer, verval in 'n verstandsgodsdiens. In so 'n soort godsdiens gaan dit net oor die kennis wat jy moet hê. Jy moet God die Vader en die Seun en die Heilige Gees net ken, jy moet die Bybel ken, jy moet die Heidelbergse Kategismus ken en alles soos 'n papegaai agterna kan sê. En intussen bly alles maar op 'n afstand van 'n mens af, want alles bly maar net in die verstand. 'n Mens kan hierdie soort godsdiens raaksien in die lewe van die kerk in Efese soos ons dit leer ken in die brief wat Jesus in Openbaring vir hulle geskryf het. Hulle het so op die leer en die suiwerheid van die leer gekonsentreer dat hulle hart hard en koud geword het. Hulle het nie meer liefgehad soos wat hulle moes nie en die uiteinde was dat hulle nie meer as kerk bestaan het nie omdat hulle hulle nie wou bekeer nie.

Maar die ander kant is net so sleg en ver van die waarheid af. Wie net op die heilswerk van die Heilige Gees konsentreer, verval in 'n subjektiewe godsdiens. Omdat die Heilige Gees van Christus losgemaak word, word die Bybel ook eenkant toe geskuif. Die mense wat dit doen, sê gewoonlik die letter maak dood maar die Gees maak lewend, daarom dien die Bybel nie meer as 'n maatstaf in hulle lewe nie. Hulle gee dikwels te kenne dat die Heilige Gees los van die Bybel sekere dinge aan hulle geopenbaar het. Hierdie soort godsdiens word ook gekenmerk deur 'n baie sterk emosionele beleving van godsdiens en die kennis van God en sy Woord word afgemaak as iets wat by Christene van 'n laer orde hoort.

Geliefdes, tussen hierdie twee uiterstes moet die kerk van die Here deur vaar. Elkeen van hierdie uiterstes is stormwaters waarin enige kerk skipbreuk sal ly. Daarom is die enigste uitweg om vas te hou aan die waarheid wat God aan ons openbaar. Die Heilige Gees gaan van die Vader en die Seun uit. Wie hieraan vashou, sal verseker troos en vreugde in die Here vind. Die Heilige Gees en die Seun se heilswerk vorm 'n eenheid wat erken en bely moet word. God wil ons by Hom hê, daarom het sy Seun mens geword en het Hulle die Heilige Gees aan ons gestuur.

Amen!

Slotgebed

Psalm 119:10, 15 (p. 588)

10 Weer my voet van leuenpaaie / en verleen my, HEER, u wet,

my wat kies die weg van waarheid / en wat U verorden het.
Gee my hoop, en ek sal lewe, / troos, en weg is my gekwel!
Gaan met weldaad voor, dan volg ek, / dan betrag ek u bevel.

- 15 Wees, o HEER, nou tog gedagtig / aan die woord, die fondament
van die hoop en heilsverwagting / wat my troos in my ellend.
Of ek al vir trotse mense / dwaas is en tot spotterny –
nogtans het ek aan u woorde / stil my wandel toegewy.

Die genade van ons Here Jesus Christus, die liefde God die Vader en die gemeenskap
van die Heilige Gees sal met elkeen van julle wees en bly.

Amen.

Ds Coenraad Vrey
Gereformeerde Kerk Bellville
27 Augustus 2017